Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

[redacted]

Aan Staatssecretaris LMZ

ontvangen op 16 sept.

Deadline: 6 september 2024

TER BESLISSING

Directoraat Generaal Langdurige Zorg
Directie Maatschappelijke Ondersteuning
Team D

Opgesteld door

[redacted]

nota

Specifieke Uitkering Specialistische Functies Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Datum
13 augustus 2024

Kenmerk
3965517-1070783-DMO

Uw kenmerk

Zaaknummer

Bijlage(n)

1. Aanleiding

Volgens artikel 4.10, zesde lid, van de Comptabiliteitswet 2016 moet er bij verlenging van een subsidieregeling altijd voorgehangen worden. Bij een specifieke uitkering wordt dit ook gevolgd. Met deze nota leg ik aan u de voorhangbrief en de conceptregeling specifieke uitkering voor.

De regeling Specifieke Uitkering Specialistische Functies aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (hierna: SPUK) is door een misverstand tussen verschillende directies over de looptijd van de regeling helaas niet tijdig verlengd en daarom per 1 juli jl. verlopen. Om de continuïteit van de functies te waarborgen, wordt de SPUK opnieuw opgesteld voor 2024 en 2025. De SPUK zal met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2024 gelden omdat de vorige regeling op die datum is vervallen. De verwachting is dat SPUKs vanaf 2026 worden overgeheveld naar het Gemeente- of Provinciefonds.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de wijzigingsregeling en deze voorhangig te maken in de Tweede Kamer. **U hoeft deze regeling nog niet te ondertekenen.**

U wordt gevraagd akkoord te gaan met het publiceren van de geïndexeerde bedragen in de regeling voor 2024 zodra de LPO bekend is.

3. Kernpunten

- De SPUK regelt enkele specialistische functies in het domein van huiselijk geweld en kindermishandeling die landelijke samenwerking vereisen. De doelgroep van deze functies is te klein om lokaal of regionaal te organiseren.
- Gemeenten zijn sinds de vorige SPUK akkoord met een uitname uit de Decentralisatie-Uitkering Vrouwenopvang om deze functies via de SPUK uit te keren aan 10 coördinerende gemeenten.
- De SPUK is inhoudelijk ongewijzigd ten opzichte van de vorige SPUK. Er is momenteel geen andere manier mogelijk om deze middelen uit te keren aan de coördinerende gemeenten. Daarom is gekozen de SPUK opnieuw op te zetten en in de tussentijd te werken aan alternatieve wijzen van uitkeren.

- De SPUK bevat de volgende functies:
  - Landelijke coördinatie van de Centra Seksueel Geweld;
  - Landelijke knooppunt huwelijksdwang en achterlating;
  - Opvang slachtoffers eergerelateerd geweld en seksuele uitbuiting;
  - Opvang slachtoffers mensenhandel met multiproblematiek.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek
Het nieuwe kabinet is volgens het hoofdlijnenakkoord voornemens per 2026 nagenoeg alle specifieke uitkeringen met een korting van 10% over te hevelen naar het Gemeente- en Provinciefonds. Daarom gaan wij terughoudend om met het opstellen van nieuwe SPUKs. Het gaat in dit geval niet om een nieuwe SPUK maar een verlenging van een bestaande SPUK.

Mensenhandel en schadelijke praktijken als eergerelateerd geweld, huwelijksdwang en achterlating staan hoog op de agenda van het nieuwe kabinet. Datzelfde geldt voor het beschermen van slachtoffers van verschillende vormen van criminaliteit, waaronder huiselijk geweld. In het hoofdlijnenakkoord staat hierover het volgende:

- het optreden tegen eergerelateerd geweld wordt versterkt;
- schadelijke praktijken zoals huwelijksdwang en vrouwelijke genitale verminking worden aangepakt;
- mensenhandel, mensensmokkel en alle illegale immigratieroutes worden aangepakt, nationaal en Europees;
- ingezet wordt op voldoende, passende voorzieningen voor slachtoffers, waaronder herstelrecht.

Tevens is tijdens de behandeling van de voorjaarsnota 2024 een amendement ingediend om het budget in de SPUK voor de opvang slachtoffers mensenhandel met multiproblematiek met 1,2 miljoen uit de begroting van VWS te verhogen.[1] Dit amendement is verworpen.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
De SPUK wordt momenteel geëvalueerd met de 10 coördinerende gemeenten en de VNG. Ook zal internetconsultatie plaatsvinden. Indien hier zaken uit voortkomen die aanpassing van de regeling vergen, zal dit aan het ECS worden voorgelegd. Het gaat om een kleine groep gemeenten dus de afstemming verloopt voorspoedig.

c. Financiële en personele gevolgen
VWS keert de bedragen uit aan de betreffende gemeenten. Door BZK worden de bedragen bij de meicirculaire aan de DUVO onttrokken en aan VWS teruggeboekt. Indien de regeling niet tijdig gepubliceerd wordt, vloeien de middelen terug naar de staatskas en worden gemeenten niet gecompenseerd voor hun bevoorschotting van de functies in 2024.

d. Juridische aspecten haalbaarheid
Er is getoetst aan de relevante subsidie- en staatssteunregels. De regeling is hiermee in overeenstemming. Verder zijn er geen juridische aandachtspunten geconstateerd.

---

[1] Kamerstukken 2023/24, 36 550 XV nr. 6

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
De nota en bijlagen zijn afgestemd met WJZ, FEZ, DUS- en is akkoord bevonden door het ECS.

f. Gevolgen administratieve lasten
Het Adviescollege Toetsing Regeldruk heeft de regeling beoordeeld en geconstateerd dat de regeling uitsluitend regeldrukgevolgen heeft voor gemeenten en niet voor burgers en bedrijven. Deze gevolgen vallen niet onder de definitie van regeldruk en behoeven derhalve niet besproken te worden.

g. Toezeggingen
Geen, middelen voor de SPUK staan structureel op de begroting van VWS.

h. Fraudetoets
Risicoanalyse is toegevoegd in bijlage. Kans op fraude wordt klein geacht aangezien medeoverheden de SPUK aanvragen.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.